

Η ΕΠΕΛΑΣΗ ΤΩΝ ΝΕΟΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΩΝ

Από τον αντιπρύτανη που ζητάει σφαλιάρες μέχρι τους κήρυκες
της Νεοδεξιάς π οποία αντεπιτίθεται με το δόγμα «νόμος και τάξις»

ΣΕΛΙΔΕΣ 21-23

«Αν παραφέρεσαι,
να τρως μια **σφαλιάρα**
για να συμμαζεύεσαι.
Οπως γίνεται σε όλες
τις σοβαρές χώρες
του κόσμου».

ΦΑΚΕΛΟΣ

Υπάρχει νέο κύμα αντίδρασης;

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛΗ
ΤΣΙΝΤΖΙΝΑΣ

«Πείτε μου εσείς, πώς αλλάζει η νοοτροπία; Είμαστε σε κρίση. Εχει αλλάξει η νοοτροπία; Εγώ φοβάμαι ότι πρέπει να φασιστοποιηθούμε όσοι είμαστε σε θέσεις εξουσίας. Αν παραφέρεσαι, να τρως μια σφαλιάρα για να συμμαζεύεσαι. Οπως γίνεται στην Γερμανία, στον Καναδά, στην Αυστραλία – σε όλες τις σοβαρές χώρες του κόσμου».

Ηιστορία είναι γνωστή. Αυτό το μίνι μανιφέστο αυταρχισμού οδήγησε τον αντιπρύταν του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, Ιωάννη Τζιφόπουλο, στην παραίτησή του την περασμένη Τρίτη. Εκείνο που είναι λιγότερο γνωστό είναι ότι οι διλώσεις έγιναν πριν από τέσσερις μήνες. Κανείς τότε δεν τους έδωσε σημασία. Κι αυτό δεν είναι τυχαίο.

Οι απόψεις που εξέφρασε ο αντιπρύτανς, αν απαλειφθεί κανείς τη γλαφυρότητα του υφους, δεν ξεχωρίζουν. Δεν πκούν πια ακραίες. Είναι μέρος μιας ριτορικής που έχει γίνει κοινότητα στον δημόσιο λόγο.

Είναι η ριτορική που παρουσιάζει την Ελλάδα ως χώρα «μη κανονική» που δεν μπορεί να κυβερνηθεί, παρά με σιδηρά πυγμή. Ο λόγος αυτός ενοχοποιεί κοινωνικές κατηγορίες («οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι κηφήνες», «οι συνδικαλιστές είναι λαμόγια»), ελεεινολογεί την ελληνική πραγματικότητα («τα πανεπιστήμια είναι ξέφραγο αμπέλι») και σε ορισμένες εκδοχές της καταλήγει να επικαλείται την καταστολή ως μέθοδο επιβολής της κανονικότητας («αν δεν οπάσεις αβγά, ομελέτα δεν κάνεις»).

Στο πλαίσιο της μεταπολιτευτικής κουλτούρας, τέτοιες απόψεις ταξινομούνται ως «αντιδραστικές». Σήμερα τις αρθρώνουν πολιτικοί και παράγοντες της δημόσιας ζωής που δεν ανίκουν πάντα στη Δεξιά. Και φαίνεται να τις ενστερνίζονται ευρύτερα κοινωνικά στρώματα, ανεξαρτήτως αν ψηφίζουν Δεξιά ή Αριστερά.

Είμαστε άραγε ενώπιον ενός κύματος νέας «αντίδρασης»; Ωθούσαν πιο κρίση και οι συγκρούσεις που πυροδότησε ένα μέρος του κοινωνικού σώματος σε ποι συντριπτικές θέσεις; Ή μήπως τα ρεύματα αυτά προϋπήρχαν; Τι διεγείρει σήμερα τα συντριπτικά αντανακλαστικά;

Μεταξύ του ενωμοτάρχη και του μπαχαλάκια

Η σύγκρουση στα πανεπιστήμια είναι ενδεικτική. Η εικόνα, για παράδειγμα, των MAT να περιφρουρούν

την κλειστή Νομική μπορεί άλλοτε να είχε εγείρει λυσσαλέες αντιδράσεις. Σήμερα, η επιστράτευση της Αστυνομίας και τα κυοφορούμενα μέτρα ελέγχου στις σχολές φαίνεται να έχουν μεγάλη κοινωνική αποδοχή. Η στάση του πρύταν του Πανεπιστημίου απέναντι στις φοιτητικές διαμαρτυρίες χαριτεύεται ως πρωική, σε σημείο που κρίνεται (από τον Θεόδωρο Πάγκαλο) άξιος ακόμη και για την Προεδρία της Δημοκρατίας.

Καθηγητής της νεότερης γενιάς που διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Αθηνών αναγνωρίζει ότι η απόφαση του πρύταν να καλέσει τα MAT – προκειμένου να αποτρέψει κατάληψη της Νομικής – λειτουργούσε μάλλον εμπροστικά. Επισημαίνει ότι κάθε χρόνο πριν από το Πολιτεχνείο η Νομική έκλεινε προληπτικά, χωρίς ποτέ να κληθεί και η Αστυνομία. Ωστόσο, το περιστατικό φαίνεται να είναι έκφανση ενός ευρύτερου κλίματος στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Πολλοί διδάσκοντες ψηφίσαν τον Φορτοάκη ακριβώς επειδή είχε αυτήν την απέντα περί νόμου και τάξης. «Στο Πανεπιστήμιο σήμερα είναι πολύ εύκολο να γίνεις φορτοσακικός. Ισχύει ό,τι και στην κοινωνία. Υπάρχει ανασφάλεια και όταν νιώθεις ανασφάλεια αναζητάς authority – μια αρχή που θα επιβάλει τη νομιμότητα».

→ ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΕΛΙΔΑ

Από την «Πράβδα» στα Prada

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ Ν. ΜΑΝΙΑΤΗ

Ε να φάντασμα πλανιέται πάνω από τη χώρα. Το φάντασμα του νεοσυντηρητισμού. Πάλι ποτέ παιδιά των αριστερών νεολαίων, διανοούμενοι που έφαγαν τα χρόνια τους σε κινηματογραφικές λέσχες και αντισυντηρητικά περιοδικά, πάστηκαν αλλά μπρασέτα με την παραδοσιακή Δεξιά και τη μεταλλαγμένη Σοσιαλδημοκρατία και συνέταξαν άπτα μια νέα χάρτα. Ο νέος «εσμός» περιγράφεται σήμερα από την Αριστερά - σκωπητικά - ως «φιλελέδες» ή «νεοφιλελέδες».

Η Σχολή του Σικάγου, οι θατσερικές ιδέες, η μανία κατά των «συντεχνιών», η θέση πως ζούμε σε «Σοβιετία», η μάχη χαρακωμάτων κατά της συγκίνησης και της μνήμης, ο «μεταρρυθμιστικός» οιστρος είναι μερικές μόνο από τις συνιστώσες του ρεύματος. Στα έδρανα του νεοφιλελευθερισμού, πάλι σε βετεράνους αστούς μακριές όπως ο Στέφανος Μάνος, κάθησαν και συγγραφείς ή δημοσιογράφοι που για χρόνια φλερτάριζαν με τη ροκ εν ρολ κουλτόρα, περσόνες που πέρασαν από ελευθεριακά κινήματα στην πρότερη νιότη τους και τώρα με αυστρό ύφος υπερασπίζονται τον Φορτσάκη, τα Μνημόνια, την «κανονικότητα» των MAT. Είναι εκείνοι που χειροκρότησαν την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας την ίδια ώρα που επέκριναν τον «λαδό» πως μπίκε στην κρίση λόγω του άκρατου καταναλωτισμού του. Από την «Πράβδα» στα Prada, θα έλεγα.

Τι είναι όμως οι φιλελέδες επί της ουσίας; Οι τελευταίοι ενός ρομαντισμού που ζητάει την «επανάσταση του αυτονόπτου» ή την εμπροσθοφυλακή ενός άγριου καπιταλισμού που δεν αστειεύεται; Η πύρινη πραγματικότητα δεν συγχωρεί. Οι αντιφάσεις του ρεύματος που δυνάμωσε μετά το '89-'91 και σήμερα ενδύεται τη λεοντί της καινοτομίας και της «ανοιχτής κοινωνίας» είναι αμειλικτες. Για παράδειγμα, οι «φιλελέδες» θέλουν όλο και λιγότερο κράτος, την ίδια στιγμή που επικροτούν τη δυνάμωσή του στο πεδίο της καταστολής. Επι, μια σειρά παιδιών που άλλοτε ποζάριζαν σε καταλήψεις στέγης, σήμερα μιλούν με τρόμο για τις φοιτητικές καταλήψεις και τα «πραξικόπημα των φοιτητικών συνελεύσεων κατά του δικαιώματος» να γίνονται τα μαθήματα κανονικά. Τα tea parties τους στο Φίλιον του Κολωνακίου ή στο Free Thinking Zone έχουν ως μόνιμο θέμα την «ιδεολογική κιδεμονία» της Αριστεράς και οι ίδιοι υποδύονται τους μικρούς Σολζενίτσιν στο αρχιπέλαγος «του λαϊκισμού».

Θα είχαν πλάκα όλα αυτά αν δεν λέγονταν σε μια χώρα που σε δύο φάσεις της «νικήθηκε» ο Κομμουνισμός (1949, 1989) και η Αριστερά αυτοθυσιαστικά δεν είχε συμβάλει στη δημοκρατία και στις κοινωνικές κατακτήσεις, χωρίς βέβαια να έχει κυβερνήσει ποτέ. Θα είχαν πλάκα όλα αυτά αν η σημερινή κυβέρνηση (με τη συναίνεσή τους) δεν ξεχαρβάλωνε κάθε υπόλειμμα κοινωνικού συμβολαίου και μάλιστα με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Θα είχαν πλάκα όλα αυτά αν το «άριστο χέρι της αγοράς» που τόσο αγαπούν δεν κράταγε συχνά και κλομπή δακρυγόνα για να επιβληθεί.

Υπάρχει νέο κύμα αντίδρασης;

→ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

Σύμφωνα με τον ίδιο καθηγητή, περιέχει την εικόνα των MAT λειτουργεί περίπου παραπληρωματικά με την εικόνα του φοιτητή που αδειάζει μια σακούλα με σκουπίδια στο γραφείο του αντιπρύταν. Η εντύπωση που προκαλεί ο δεύτερος δημιουργεί ένα υπόστρωμα ανοχής για την πρώτη. Οπως λέγεται χαρακτηριστικά, «ο μπαχαλάκιας νομιμοποιεί τον ενωμοτάρχη».

«Σκεφτείτε», λέει ο πανεπιστημιακός, «αυτόν που βλέπει στην πλειόρεση του σκηνή με τα σκουπίδια. Μπορείτε να φανταστείτε πώς θα αντιδράσει. Θα λέει «εγώ στην πλειά του διάβαζα. Εγώ τότε δούλευα. Εγώ δεν ήμουν σαν αυτόν τον αλίπτη». Ετσι γίνεται κανές αντιδραστικός. Δεν έχει τα φίλτρα για να το επεξεργαστεί. Δεν έχει τη εργαλεία για να το συγχωρίσει ενδεχομένως ως νεανική επιθετικότητα».

Αντίδραση χωρίς (κομματικά) σύνορα

Είναι ο πολίτης που ζητάει περισσότερη Αστυνομία δεξιός; Απ' ό,τι φαίνεται, το αίτημα για πυγμή αλλά και τα υπόλοιπα κεφαλαία της συντηρητικής απέντασης βρίσκονται απίκηση σε όλους τους κοινωνικούς χώρους.

Σύμφωνα με την εκτίμηση κορυφαίου δημοσκόπου, διακρίνεται μια κοινωνική πλειοψηφία που ζητάει αυστηρότερη τίρηση της νομιμότητας, ανεξαρτήτως της πρόθεσης ψήφου. Σε ζητήματα δημόσιας τάξης, αλλά και στο Μεταναστευτικό, διαπιστώνεται ενίσχυση της τάσης προς συντηρητικότερες θέσεις. Είναι ένα φαινόμενο που συνυπάρχει - όσο κι αν φαίνεται αντιφατικό - με την άνοδο της Αριστεράς. «Από πουθενά δεν προκύπτει ότι έχουμε ριζοσπαστικούς ποιος είναι ισχύρος κάθε φορά. Για παράδειγμα, εκλογές στην ενώσεις των δημοσιογράφων. Είναι δυνατόν η Ακρα Αριστερά στις ενώσεις των δημοσιογράφων να πάρει 40%;

Πάρτε τις εκλογές στα πανεπιστήμια. Πώς είναι δυνατόν στις εκλογές των καθηγητών να εκπροσωπεύται η Ακρα Αριστερά σε αυτόν τον βαθμό; Είναι οι άνθρωποι που διδάσκουν

Η αντεπίθεση της Νεοδεξιάς

Στο επίπεδο του δημόσιου λόγου, ποικίλη φαίνεται ότι έδωσε σε μια πτέρυγα της συντηρητικής παράταξης το έναυσμα για να διατυπώσει επιθετικό το δόγμα της Δεξιάς που, παρότι κέρδισε στον Εμφύλιο και δικαιώθηκε από την έκβαση του Ψυχρού Πολέμου, πτήσθηκε στο πεδίο των ιδεών από την Αριστερά.

Εισηγητής του δργματος σε υψηλό πολιτικό επίπεδο θεωρείται ο προερχόμενος από την Αριστερά πρωθυπουργικός σύμβουλος, Χρύσανθος Λαζαρίδης. Πιο πρόσφατα, μόλις πριν από μία εβδομάδα, τη θεωρία ανέπτυξε στην Πρέβεζα ο Μάκης Βορίδης. Μιλώντας ενώπιον κομματικού ακροατηρίου, σε εκδήλωση για τα 40 χρόνια της ΟΝΝΕΔ, ο υπουργός Υγείας επικαλέστηκε τον Γκράμσι για να εξηγήσει πώς η Αριστερά, αν και δεν κυβέρνησε, επέβαλε την ατζέντα της στη Μεταπολίτευση: «Τι είναι ιδεολογική πνευμονία; Η κατοχή των βασικών ιδεολογικών υπηρεσιών - οι μπαχανισμοί που παράγουν αξίες. Και έχει σημασία ποιος είναι ισχύρος κάθε φορά. Για παράδειγμα, εκλογές στην ενώσεις των δημοσιογράφων. Είναι δυνατόν η Ακρα Αριστερά στις ενώσεις των δημοσιογράφων να πάρει 40%;

Πάρτε τις εκλογές στα πανεπιστήμια. Πώς είναι δυνατόν στις εκλογές των καθηγητών να εκπροσωπεύται η Ακρα Αριστερά σε αυτόν τον βαθμό; Είναι οι άνθρωποι που διδάσκουν

τα παιδιά μας. Πάρτε τους λεγόμενους διανοούμενους και καλλιτέχνες... Αν αρχίσω να σας μετράω κομμουνιστές πιθοποιούς, κομμουνιστές ποιητές, κομμουνιστές ψωγάρους, κομμουνιστές τραγουδιστές... Στην πραγματικότητα βλέπετε τον τρόπο με τον οποίο συγκροτείται η ιδεολογική πνευμονία. Προσθέτετε τα σωματεία. Προσθέτετε τα συνδικάτα».

Με όχημα αυτών την ανάλυση, η σκληρή Δεξιά επικείρισε και επιχειρεί να φορτίσει ιστορικά και ιδεολογικά κάθε μεταρρυθμιστική απόπειρα. Το εγχείριμα παίρνει έτσι περιώπτη δογματικού πολέμου με τους αντιπάλους του Εμφυλίου - με τους οποίους δεν έχουν λυθεί ακόμη όλοι οι λογαριασμοί. Σε αυτή τη λογική προσχώρουσαν ακόμη και φιλελύθερες συνιστώσες της Δεξιάς, εντός και εκτός Νέας Δημοκρατίας.

Πιο χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των μεταρρυθμίσεων στο κράτος. Εκεί υπάρχει πολιτική ανάγκη να βρεθούν ένοχοι. Και βρέθηκαν, αν κρίνει κανές από την απίκηση που είχαν τα μέτρα του πρώτου Μηνυμονίου που έπληξαν τους δημοσίους υπαλλήλους, σύμφωνα με τις δημοσκοπίσεις της εποχής. Ο δημόσιος υπαλληλος έγινε ο αποδιοπταίς τράγος. Ακόμη και οι απολύτες στο Δημόσιο απέκτησαν στα μάτια ενός μέρους της κοινής γνώμης πθική αξία. Δεν ήταν απλώς ένα μέσο δημοσιονομικής εξυγίανσης. Ήταν πολιτικός αυτοσκοπός.

Είναι το ανάθεμα κατά του Δημοσίου που επικείρισε ως υπουργός να εκφράσει

4+1
ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΟ

Ο Πρύτανης, ο ιεροκόρυκας και οι σκληροί της Νέας Δεξιάς

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ

Ο πρύτανης του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου εκπροσωπεί τη νέα φουρνιά που εξελέγη στη διοίκηση των ιδρυμάτων με τον νέο νόμο - χωρίς σημετοχή των φοιτητών. Μέσα σε λίγους μήνες έχει αναδειχθεί σε κεντρικό πρόσωπο στα πανεπιστήμια, εμμένοντας σε μια ατζέντα αυστηρής πήρησης της νομιμότητας - στην οποία εκτιμάται ότι οφείλεται και η εκλογή του.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Από την αρχή της κρίσης εξέφραζε με την απαράμιλλη καυστικότητά του μια γραμμή μνημονιακής πθικολογίας. Μια από τις πρόσφατες iερεμάδες του προ

γε εκείνος που θα έλεγε "άσε μας, ρε φίλε. Εδώ έχουμε να ρυθμίσουμε τις δόσεις μας στο Taxis"».

Στον αντίοδα, εκφράζεται η άποψη ότι παρά τις πέσεις που έχει δεχθεί, η ελληνική κοινωνία δεν ξέφυγε σε αντιδημοκρατικές ατραπούς. «Στάθηκε η κοινωνία ώριμη; Εδειξ ότι έχει δημοκρατική κουλτούρα; Ας αναλογιστούμε ότι χάσαμε 25% του ΑΕΠ, κι ωστόσο καταφέραμε να κάνουμε κανονικά εκλογές. Δεν σφαχτίκαμε. Δεν κάναμε εμφύλιο. Δεν καλέσαμε τον λοχία».

Άλλο αρχή, άλλο αυταρχισμός

Ο αντίλογος στην αριστερή κριτική περί αυταρχισμού είναι ότι η Αριστερά συγχέει τον αυταρχισμό με την αρχή. Σύμφωνα με αυτή τη διάγνωση, τη συντριπτικοποίηση την προκαλεί η αισθηση της ανομίας. Η Ελλάδα έχει περισσότερο πρόβλημα ανομίας, παρά καταστολής.

Παλαιός πολιτικός που θίτευσε σε κορυφαία θέση επί πολλά χρόνια, αναγνωρίζει ως καταστατική παθογένεια την έλλειψη αρχής. «Να μη με παρεξηγήσετε. Δεν είμαι ακροδεξιός. Αλλά η μεγάλη έλλειψη της χώρας πάντα ότι στην Μεταπολίτευση δεν είχε κάθετη, ιεραρχική διοίκηση. Εγώ πολλές φορές βρέθηκα στη θέση να δίνω εντολές, που ανακάλυπτα έπειτα από μέρες ότι δεν είχαν εκτελεστεί. Είχαν κάπου χαθεί στη διαδρομή. Καταλαβαίνω γιατί υπάρχει δυσποτία για το κράτος. Περάσαμε παρακράτος, περάσαμε δικτατορίες. Αλλά το κράτος δεν μπορεί να λειτουργήσει αν ο υπάλληλος στο υπουργείο δεν κοιτάει με δέος τον γενικό διευθυντή».

Είναι αυτή η άποψη αντιδραστική; Σύμφωνα με έμπειρο στέλεχος της Αριστεράς, η Θεωρία περί «μεταρρύθμισης» χώρας, που δεν αλλάζει, αν δεν ξαναχτιστεί από την αρχή, μπορεί να οδηγήσει σε επικίνδυνους δρόμους. Η θεωρία, που εξακολουθεί να εκφράζεται από ευρωπαϊκούς κύκλους, ότι η Ελλάδα είναι «ιδιαίτερη περίπτωση», υποκρύπτει βάναυσες προκαταλήψεις, που κανείς θα μπορούσε να χαρακτηρίσει «νεο-αποικιακές». Οταν το ελληνικό πρόβλημα παρουσιάζεται ως «πολιτισμική υστέρηση», ανοίγει ο δρόμος για μια ρατσιστική αντι-μετώπη με απρόβλεπτες παρενέργειες.

Όπως το θέτει, από άλλη οπτική γωνία, ανεξάρτητος αναλυτής, «δεν είναι ίδιες όλες οι χώρες. Απόλυτη κανονικότητα δεν υπάρχει. Κι εδώ έχουμε φτάσει να λατρεύουμε μια φανταστική απόλυτη κανονικότητα».

Μεταρρυθμιστικό κεφάλαιο

Υπάρχει μεταρρυθμιστικός λόγος που δεν ταυτίζεται με τη νεοδεξιά συντήρηση;

Σύμφωνα με μια ανάλυση, όταν θέλεις να προωθήσεις μεγάλες αλλαγές, δεν πρέπει να προκαλείς μια κακή ποππή και θυμωμένη κοινωνία. Πρέπει να επιλέγεις πολύ προσεκτικά τα μέτωπά σου. Εδώ αντιθέτως, οι συγκρούσεις γίνονται συχνά για τα δευτερεύοντα. «Υπάρχει τρομερή σπατάλη μεταρρυθμιστικού κεφαλαίου» επισημαίνει αναλυτής από τον πανεπιστημιακό χώρο. «Πάρε παράδειγμα. Κυνηγούσαμε λαρμάγια μεταξύ των διοικητικών υπαλλήλων, αντί να κλείνουμε σχολές στην επαρχία. Ενώ θα μπορούσαμε να πούμε ότι επιπέλους δεν χρειαζόμαστε τόσες θεολογικές. Δεν χρειαζόμαστε τόσες θεατρολογίες. Εμείς σφαζόμαστε για το ποιος, πότε και πώς διόρισε ποιους».

Το ίδιο ισχύει και σε ζητήματα που προκαλούν αντιδραστικά κύματα, όπως στο Μεταναστευτικό. Σύμφωνα με την ίδια ανάλυση, και εκεί δίνονται οι λάθος μάκρες. Υπερασπζόμενοι τους παράνομους μετανάστες, τροφοδοτούμε τον θυμό των μεσαίων στρωμάτων, με αποτέλεσμα να υπονομεύουμε ακόμη και την ενσωμάτωση των παιδιών που ζουν εδώ από τη γέννησή τους. Η υποδαύλιση της ξενοφοβίας συμπαρασύρει και το ώριμο αίτημα για τη νομιμοποίησή τους.

«Αν αύριο, ας πούμε, άνοιγε το μέτωπο του γάμου των ομοφυλοφίλων, ποια θα πάντα ήταν αντιδραστικός άρα-

Συντριπτισμός χωρίς σύνορα

Στην Ελλάδα υπάρχει η τάση οι συντριπτικές μετατοπίσεις να χρεώνονται στην κρίση. Αυτή η σχέση δεν είναι αυτονόητη. Ανθρώποι με γνώση των ερευνητικών δεδομένων επισημαίνουν ότι τα αντιδραστικά αντανακλαστικά ήταν ενεργά και πριν από το Μνημόνιο. «Βρίσκαμε πολύ μεγάλα ποσοστά ξενοφοβίας, από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη, ακόμη και στην εποχή της αστακομακαρονάδας» λέγεται χαρακτηριστικά. Αντιστοίχως, και τα ποσοστά εμπιστοσύνης προς τον συνδικαλισμό «ήταν και τότε στον πάτο και παρέμειναν έκτοτε στον πάτο».

Το πρόβλημα λέγεται ότι δεν είναι ελληνικό. Είναι πανευρωπαϊκό. Οι κοινωνίες έχουν οχυρωθεί μαζικά σε συντριπτικές θέσεις. Τα παραδείγματα είναι πολλά. Στην Ισπανία υπάρχει κίνημα με βαθιές ρίζες κατά των αμβλώσεων. Στη Γαλλία η λεπέν παρουσιάζει την πρότασή της για «χοιρινό για δύο τους τους μαθητές - χριστιανούς και μουσουλμάνους - στα σχολικά γεύματα» ως επιστροφή στις ρεπουπτλικανικές αξίες. Στη Βρετανία οι Εργατικοί διχάζονται γιατί βλέπουν την εκλογική τους βάση να γοντεύεται από τα ξενοφοβικά κρυψύματα του Φάρατζ.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Ο βουλευτής Επικρατείας και σύμβουλος του Πρωθυπουργού Θεωρείται βασικός εισηγητής της θέσης ότι η Δεξιά πρέπει επιπέλους να αντιμετωπίσει απενοχοποιημένη την Αριστερά - από τους κόλπους της οποίας προέρχεται και ο ίδιος. Είχε διατυπώσει και δημοσίως την άποψη ότι ο ΣΥΡΙΖΑ βρίσκεται εκτός συνταγματικού τόπου και τροφοδοτεί την ένταση και τη βία.

ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ξεκίνησε ως κήρυκας του ακροδεξιού λαϊκισμού, αλλά πια έχει απαλείψει από το ρεπερτόριό του τον εθνικισμό και τη συνωμοσιολογία που χαρακτηρίζει παντού τα ακροδεξιά κόμματα. Εχει κάνει στροφή προς μία επιθετικά νεοφιλελεύθερη ρητορική, επιχειρώντας να εκφράσει το σκληρό κομμάτι του δεξιού ακροαπρίου.